

Ο ΚΑΘΕΡΕΠΤΗΣ

ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΤΩΝ

ΟΚΤΩΒΡΗΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ 1980

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'
ΑΡΙΘΜΟΣ 6

«ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ»

ΤΡΙΜΗΝΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
 ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ
 ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΤΩΝ

Συντάσσεται από Έπιτροπή

Υπεύθυνος:

Τό Διοικητικό Συμβούλιο του
 Συλλόγου.

Γραφεία περιοδικού:

Γεωργίου Β' 13 Ίωάννινα

Τηλεφ. (0651) 28020

Διεύθυνση για τήν εξυπηρέτηση του
 περιοδικού «Καθρέπτης» - Άλληλε-
 γραφεία

Θανάσης Α. Πατσούρας

Νεοφ. Δούκα 6 - Ίωάννινα

Τηλ. (0651) - 24.164

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Έσωτερικού Δρχ. : 300

Έξωτερικού Δελ. : 20

ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ —**— ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ:**

α) ΙΩΑΝΝΙΝΑ:

ό Ταμίας του Συλλόγου

Κώστας Θ. Νίκου

Μανωλιάσσης 53

Τηλ. (0651) 31.639

β) ΑΘΗΝΑ:

Κώστας Χρ. Γιωτάκης

Έλλησ 28 - Αιγάλεω

Τηλ. (01) 5985462

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βασίλης Δ. Παπαδημητρίου

Κώστας Ε. Σιώτος

Γιώργος Δ. Αναστασίου

Άντώνης Δ. Άντωνίου

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΓΕΝΕΘΛΙΑ

Με τήν ἀνατολή τοῦ καινούργιου χρόνου, ἔχει καί ὁ ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ τά πρῶτα του γενέθλια. Ἄς σταθοῦμε σήμερα μὲ περίσκεψη καί ἄς γυρίσουμε γιά λίγο πίσω, νά δοῦμε τί κάναμε.

Νά δοῦμε τί ἔπρεπε νά κάνουμε καί δέν τό κάναμε. Νά δοῦμε ἄν ἀνταποκριθῆκαμε στούς ὀραματισμούς μας καί στίς προσδοκίες τῶν συγχωριανῶν μας. Καί τέλος νά βάλομε τοὺς καινούργιους στόχους μας.

Χωρίς νά ἰσχυριζόμαστε ὅτι ἐπιτύχαμε τό τέλειο, γιατί τό τέλειο κανένας δέν τό πέτυχε ποτέ, μπορούμε νά ποῦμε ὅτι σέ γενικές γραμμές ἀνταποκριθῆκαμε στούς σκοπούς μας.

Βασικός μας στόχος ἦταν τό περιοδικό μας νά γίνει ὁ συνδυε-
τικός κρῖκος πού θά ἐνώνει ὅλους τοὺς Ἀμπελοχωρίτες σ' ὅποιο μέρος καί ἄν βρίσκονται. Νά φέρει κοντά τους τοὺς παλμούς καί τήν ἀνάσα τῆς γενέτειράς μας. Νά τοὺς κάνει κοινωνικούς μέ τά νέα τοῦ χωριοῦ μας.

Παράλληλα μέ τήν ἐπικαιρότητα καί τό ζωντανό σήμερα, γιατί Ζωή εἶναι «τό σήμερα» καί αὐτοῦ πρέπει νά ρίξουμε ὅλο τό βάρος, φιλιδοξήσαμε τό περιοδικό μας νά γίνει κιβωτός, ὅπου μέσα μέ στοργή καί ἀγάπη νά ἐναποθέσουμε τήν Ἱστορία, τή μικρὴ ἱσταρία, τοῦ χωριοῦ μας, σύγχρονη καί παλιά.

Στή σημερινή ἐπέτειο ὅλοι πρέπει νά εἶναι υπερήφανοι. Γιατί ὁ καθένας μας μέ τόν τρόπο του βοήθησε.

Ὅλοι οἱ χωριανοί μας ἔδειξαν συγκινητικὴ ἀγάπη καί συμπρά-
σταση στήν ὅλη προσπάθεια.

Ἄς μὴν υπάρξουν σήμερα γκρινιάρηδες καί ἄς εὐχηθοῦμε ὅλοι
μας χρόνια πολλά στά πρῶτα γενέθλια τοῦ ΚΑΘΡΕΠΤΗ.

Κ.Α.

ΚΑΙ ΕΠΙ ΓΗΣ ΕΙΡΗΝΗ

Καί ἐπί γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

Τὸ μεγάλο αὐτὸ μήνυμα πού σῆγνε: σιγά - σιγά μέσα στά βάθη τῶν κίωνων ἔρχεται ξανά στή μνήμη μας αὐτὲς τίς μέρες καθὼς τ' ἄστρο τῆς Βηθλεὲμ ὀδηγεῖ τοὺς τρεῖς μάγους στή Θεία Φάτνη.

Δυστυχῶς τὰ μηνύματα πού μᾶς φέρνουν οἱ μέρες τῆς γέννησης τοῦ Χριστοῦ γιὰ ἀγάπη καὶ εἰρήνη στὸν κόσμο, ἔχουν χάσει τὴ σημασία σὲς μέρες μας.

Τὸ βαθύ συναίσθημα πού παλαιότερα προκαλοῦσαν τὰ Χριστούγεννα ἔχει χαθεῖ καὶ παραμένει χωρὶς νόημα ἢ ἔννοια τῶν Χριστουγέννων, ἂν κρίνουμε ἀπ' τὰ συμβάντα πού διαδραματίζονται καθημερινὰ στὸν πλανήτη μας.

Ἡ ἐπιφανειακὴ γοητεία τῶν δώρων, τῶν στολιδιῶν καὶ πολλῶν φαγητῶν, μᾶς ἔκανε νὰ παραμυθίσουμε τὸν μαγικό κρῖκο τῆς ἀνθρώπινης ἰσορροπίας, τὸν συνάνθρωπο. Διότι γιὰ ποιὰ ἀγάπη νὰ μιλήσουμε στὴν ἀδιαφοροῦμε γιὰ τὸν συνάνθρωπό μας καὶ γιὰ ποιὰ εἰρήνη νὰ ποῦμε στὴν συνεχῶς πολεμᾶμε γιὰ τὴν ὑποδούλωση τῶν ἄλλων;

Ἡ ἀπληξία τῶν ἀνθρώπων γιὰ κατάκτηση, ἔχει δημιουργήσει μιὰ ἐχθρότητα ἀπέναντι: σὴν ἴδια τὴ φύση τοῦ ἀνθρώπου. Ἔτσι ἐνῶ κάποτε ἔφτιαναν λίγο καλὸ φαί, ἕνα χρόνια πολλά, καὶ μιὰ εἰρηνικὴ ἀτμόσφαιρα οἰκογενειακῆς θαλπωρῆς, τώρα αὐτὰ ἔχουν χαθεῖ μαζί μὲ τὸ σημαντικότερο περιεχόμενο τῶν Χριστουγέννων, τὴν εἰρήνη καὶ τὴν ἀγάπη.

Στὶς μέρες μας κυριαρχεῖ ἡ καλοπέραση καὶ τὰ Χριστούγεννα μὲ τίς ἀργίες τους, εἶναι: ἀπλῶς μιὰ γιορτὴ πού μᾶς προσφέρει: ἀνάπαυση καὶ ἀποτελεῖ ἀφορμὴ γιὰ διασκέδαση καὶ πολυτέλεια. Ἡ ἀγάπη καὶ τὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὸν συνάνθρωπο ἔχουν λείψει. Τὸ δείχνουν ἄλλωστε οἱ πόλεμοι, ἡ πείνα, οἱ δολοφονίες, οἱ ἐμπρησμοί. Τὶς μέρες τῆς ἀγάπης δὲν τίς νοιώθει: κανένας ἄλλος ἐκτὸς ἀπὸ μερικές γριούλες πού πηγαίνουν στήν ἐκκλησία καὶ τὰ παιδιά πού τίς χαίρονται: μὲ τὰ διάφορα παιγνίδια. Ὁ πολὺς κόσμος ἔεχασε τὸν Θεό ἢ ξεχάστηκε ἀπ' Αὐτόν.—

Ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ εὐχεται στοὺς ἀγαπητοὺς ἀναγνῶστες τοῦ «ΚΑΘΡΕΠΤΗ» καλὴ χρονιά. Ὅσοι εἰπθυμίες καὶ προσδοκίες ἄφησε ἀνεκπλήρωτες τὸ 1980, εὐχόμεστε νὰ τίς ἐκπληρώσει τὸ 1981, μαζί μὲ τίς καινούργιες.

ΑΠΟ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΟΧΗΣ

ΟΙ ΓΕΡΜΑΝΟΙ ΣΤΟ ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙ

Ήταν μήνας Σεπτέμβρης τοῦ 1943. Οἱ ταξιδευόμενοι χωριανοὶ πού δούλευαν σὰν χτίστες, σὲ διάφορα μέρη τῆς χώρας, δὲν εἶχαν γυρίσει ἀκόμα, γιὰ νὰ περάσουν τὸ χειμῶνα, στοῦ χωριό κι ἔτσι, ἐκεῖνη τὴν περίοδο, λίγοι ἄντρες βρεθήκαμε στοῦ Ἀμπελοχώρι.

Ἡ Ζωὴ κυλοῦσε ἤρεμα στοῦ χωριό καὶ τίποτε δὲν πρόδινε ὅτι θὰ ἔρθουν Γερμανοί. Ὁ καιρὸς ἦταν ἀκόμα καλὸς καὶ κάθε μέρα, ὅλοι σχεδόν οἱ ἄντρες, βγαίναμε στοῦ μεσοχώρι καὶ τὰ λέγαμε.

Μιά μέρα ὅπως καθόμασταν μερικοὶ στή λικαῶδα ἔξω ἀπὸ τὸ μαγαζι τοῦ Γιώργου Πάνου, πέρασε μιὰ γυναίκα χωριανὴ μας καὶ μᾶς εἶπε ὅτι, ἀπὸ τίς «στάνες» πού εἶχε πάει τὰ γίδια τῆς, ἄκουσε ντουφεκιὰς πρὸς τὸ χωριό Μιχαλίτσι. Βγήκαμε τότε πέρα στὴν Ἁγία Παρασκευὴ νὰ ἰδοῦμε τί γίνεται. Πράγματι ἀκούονταν πυκνοὶ πυροβολισμοί, μᾶλλον πρὸς τὸ χωριό Προσήλιο καὶ κάτω πρὸς τὸ ποτάμι. Κι νήσεις ὅμως δὲν μπορούσαμε νὰ διακρίνουμε μὲ γυμνὰ μάτια. Ήταν μακριὰ.

Ἡ μάχη συνεχίστηκε ὅλη τὴν ἡμέρα. Καὶ μέχρι ἀργὰ τὸ ἀπόγευμα ἀκούονταν σποραδικοὶ πυροβολισμοί. Δὲν ξέραμε ὅμως ποιοὶ καὶ μὲ ποιοὺς πολεμᾶνε, γιὰτὶ ἀπὸ τὴν ἄνοιξη τῆς ἴδιας χρονιᾶς εἶχε ἀρχίσει κι ὁ ἐμφύλιος πόλεμος μεταξὺ τῶν ἀνταρτῶν τοῦ Ε.Λ.Α.Σ. καὶ τοῦ Ε.Δ.Ε.Σ. Πληροφορίες πού Ζητήσαμε ἀπὸ τὴν Ἁγναντα, μὲ τὸ τηλέφωνο, δὲν μᾶς εἶπαν τίποτε. Ἀργότερα μάθαμε πὼς ἡ μάχη αὐτὴ δόθηκε μεταξὺ Γερμανῶν καὶ ἀνταρτῶν τοῦ ΕΛΑΣ καὶ ὅτι οἱ δεῦτεροι ὑποχώρησαν πρὸς τὰ ὑψώματα τῆς Πράμαντας καὶ τοὺς Μελισσοουργούς.

Τὴν ἄλλη μέρα, βγήκαμε πρωτὶ - πρωτὶ πάλι στὴν Ἁγία Παρασκευὴ μήπως ἰδοῦμε καμμιά κίνηση. Ἐπικρατοῦσε ἀπόλυτη ἡσυχία. Τίποτα δὲν ἀκούονταν, τίποτε δὲν φαίνονταν. Μείναμε ἐκεῖ ἀρκετὲς ὥρες ἀγνατεύοντες πρὸς ὅλες τίς κατευθύνσεις, ὅταν σὲ μιὰ στιγμή στοῦ δρόμο πού ἔρχεται ἀπὸ τὸ «στενὸ», εἶδαμε ἓνα «γκρούπ» καμμιά τριανταριά ἄντρες νὰ ἔρχονται πρὸς τὸ χωριό. Διακρίναμε ὅτι ἦταν ὀπλισμένοι, ἀλλὰ οἱ στολὲς τους δὲν ἦταν ὅλες ὅμοιες, ὑπῆρχαν ἀνάμεσα τους καὶ μερικοὶ μὲ πολιτικὰ ρούχα καὶ ὑποθέσαμε ὅτι εἶναι ἀντάρτες. Καὶ γιὰ νὰ βεβαιωθοῦμε, ὅταν πλησίασαν πρὸς τὸ «κρεμαστό» τοὺς φωνάξαμε νὰ μᾶς ποῦν τί εἶναι Γερμανοὶ ἢ ἀντάρτες καὶ πήραμε τὴν ἀπάντηση: «Ἀντάρτες». Δὲν Ζητήσαμε τότε λεπτομέρειες

νά μάθουμε τί άντάρτες είναι του ΕΛΑΣ ή του ΕΔΕΣ. Είπαμε όποιος παράταξης κι άν είναι θά τους ύποδεχτούμε καλά και θά τους περιποιηθούμε. Καί είμασταν έτοιμοι νά γυρίσουμε από χωριό, όταν άντικρύσαμε πέρα στή «Γιωργιώργη», μιά φάλαγγα από μεταγωγικά ζώα και άρκετούς άντρες. Ήταν Γερμανοί. Πρώτοι εκείνοι από τή «Γιωργιώργη» έρριξαν δυό - τρεις πράσινες φωτοβολίδες κι άμέσως έκαμαν τό ίδιο κι οί άλλοι πού είχαν φτάσει ήδη κάτω από τό χωριό.

Δέν είμασταν συνηθισμένοι από τους άντάρτες με τόσα μεταγωγικά και φωτοβολίδες και ύποψιαστήκαμε ότι θά είναι Γερμανοί. Καί βέβαια Γερμανοί ήταν κι αυτοί πού φορούσαν πολιτικά ρούχα και πού λίγο γρηγορότερα μās είπαν ότι ήταν άντάρτες, ήταν χωριάτες πού από τά άπέναντι χωριά πού τους κουβαλούσαν μαζί τους σαν όδηγούς.

Χωρίς άμφιβολία ότι είναι Γερμανοί και τρομοκρατημένοι, γιατί είχαν πλησιάσει πολύ, σκορπίσαμε μέσα στο χωριό και είδοποιήσαμε όσους περισσότερους μπορούσαμε, ότι έρχονται Γερμανοί, και συνέχεια τρέξαμε στα σπίτια μας νά πάρουμε ό,τι πρόχειρο είχαμε πρό παντός σε τρόφιμα και καμμιά κουβέρτα και νά φύγουμε έξω από τό χωριό.

Άφου, λοιπόν, οί Γερμανοί έρχονταν στο χωριό από τή Νοτιοανατολική πλευρά, έμεις φύγαμε προς τήν αντίθετη μεριά του χωριού. Καί τό σπουδαίο είναι ότι, χωρίς νά συννενοηθούμε προς τά πού θά πάμε, οί περισσότεροι κατευθυνθήκαμε προς τό κουλούρι τό Μπαλωμενέικο, πίσω προς τήν «στανμπούγα» πιο κάτω πού είναι μιά μεγάλη σπηλιά, πού άν καλά θυμάμαι τή λέμε «Μπιστούρα του Παστρικού». Στή σπηλιά αυτή, πού είναι άρκετά μεγάλη, συγκεντρωθήκαμε, σε διάστημα λιγότερο τής μισής ώρας, γυναικόπαιδα κι άνδρες, καμμιά πενηνταριά νομάτοι. Μερικοί δέ, όπως έμαθα, είχαν πάει πίσω προς τό «Ξηροπήγαδο» κάτω από τήν «Άχερωμχάλη», πού είναι κάτι σπιτάκια, του Κώστα Νούτσου και κάνα δυό άλλα.

Οί γέροντες, οί γριές, πολλά παιδιά και άρκετές γυναίκες δέν πρόλαβαν νά φύγουν κι έμειναν στο χωριό. Όστόσο οί γερμανοί δέν πείραξαν κανένα, παρ' όλο πού σε κάποιο σπίτι, μάλλον από τά Πραμαντιωτέικα, βρήκαν ένα όπλο πού τό σπάσανε και μιά χειροβομβίδα στο μαγαζί του Στέλιου Ξεκάρφωτου. Προφανώς, τό τμήμα αυτό των Γερμανών δέν είχε έντολή νά κάψουν και νά ρημάξουν σπίτια κι άνθρώπους, γιατί ή μόνη ζημιά πού κάνουν στο χωριό ήταν, πού φάγανε μερικά γιδοπρόβατα και όλες σχεδόν τίς κότες. Στο σπίτι μου είχαν τά μαγειρεία τους κι όταν εγώ γύρισα πάταγα στα «πούπουλα» για νά μπώ μέσα. Όλη ή αύλή του σπιτιού κι ό κήπος ήταν γεμάτα κοτόφτερα, πατσάδες και ποδάρια. Ό μάρμπα - Γιάννης ό πάτερας

μου, πού είχε μείνει κι αυτός στο χωριό, πέρασε εκείνες τίς μέρες «ζωή και κότα». Ζημιά επίσης έκαμαν οι Γερμανοί και στο κρασί, πού τήν εποχή εκείνη σ' όλα τά σπίτια οι βουτσες και τά βαρέλια ήταν γεμάτα από μούστο. "Άλλο κατανάλωσαν πίνοντάς το κι άλλο τό έχυσαν αφήνοντας τούς πύρους ανοιχτούς.

Τό τμήμα αυτό τών Γερμανών είχε μαζί του και μερικούς τραυματίες δικούς τους, από τή μάχη τής προηγούμενης ήμέρας, πού είχαν δώσει με τούς ΕΛΑΣίτες στο Καλαρρυτιώτικο ποτάμι, μεταξύ τών οποίων ήταν κι ένας Ταγματάρχης, όπως μάθαμε. Ο Ταγματάρχης και οι λοιποί τραυματίες κατάλυσαν στο σπίτι του Κώστα Γ. Βλάχα. Είχαν βέβαια και γιατρό μαζί τους. Τό υπόλοιπο τμήμα αφού έφαξε σ' όλα τά σπίτια και βεβαιώθηκε ότι δεν υπήρχαν αντίρτες κρυμένοι, έστησε φυλάκια γύρω από τό χωριό. "Ένα φυλάκιο τό είχε βάλλει στη ράχη κουλούρι τών Μπαλωμεναίων, όπου είχαν στήσει ένα πολυβόλο κι έναν μεγάλο προβολέα. Τίς νύχτες έριχναν, κατά διαστήματα, ριπές και γύριζαν τόν προβολέα από τό κορφόβουνο μέχρι τή σκάλα Λαμπράκη και φεγγοβόλαγε όλος ό τόπος. Πεντακόσια μέτρα πιο κάτω απ' αυτούς είμασταν εμείς στη σπηλιά, αλλά νοιώθαμε ασφαλείς, γιατί από τόν καταικόδρομο πού κατεβήκαμε εμείς, ήταν αδύνατο να κατεβούν οι Γερμανοί, χωρίς λόγο φυσικά. Γιαυτό προσέχαμε πολύ να μη δώσουμε σημεία ζωής. Λίγο φωτιά πού ανάβαμε για να θράσουμε λίγο τραχανά, πρό παντός για τά μικρά παιδιά, τήν ανάβαμε στο βάθος τής σπηλιάς και ό καπνός διαλυόνταν ώσπου να φθάσει στο πλατύ της στόμιο. Επίσης τίς γυναίκες πού είχαν μικρά παιδιά τίς είχαμε βάλει στο βάθος τής σπηλιάς, για να μη ακούονται τυχόν κλάματα τών παιδιών.

Παρ' όλο πού στη σπηλιά αισθανόμασταν ασφαλείς, δεν μπορού να είπω ότι δεν φοβόμασταν κιόλας, αφού ακούαμε και τίς φωνές τών Γερμανών. Όσοσο όμως μεταξύ μας δεν έλλειπαν και τά γέλια, αλλά και οι παλικαρισμοί. Ο Νίκος του Γούλα Βλάχα είχε μαζί του κι ένα πολεμικό όπλο με λίγες σφαίρες και για πολλές ώρες μέρα και νύχτα, φύλαγε σκοπός σε μία φυσική πολέμιστρα, ανάμεσα σε δυο βράχια, πού ήταν λίγα μέτρα έξω από τή σπηλιά.

Πάντως ή κίνηση στο χωριό απ' όσους είχαν μείνει εκεί δεν είχε σταματήσει, γιαυτό και μερικές γυναίκες από τίς δικές μας πήραν θάρρος κι από μία - μία έβγαιναν από τά «ζωνάρια» στο χωριό και μας προμήθευαν από τρόφιμα, νερό και τσιγάρο. Άκόμα και καφέ μας είχαν φέρει. Οι Γερμανοί κάθησαν στο χωριό έξη μέρες. —

ΠαναΚΩΣΤΑΣ ΜΠΑΛΩΜΕΝΟΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

«'Ανάμεσα τρείς θάλασσες...»

'Ανάμεσα τρείς θάλασσες
τριανταφυλλάκι μ' κόκκινο
νεράντζι καί λεμόνι
πύργος θεμελιωμένος
πύργος καί μολυβόπυργος
καί μολυβοχτισμένος
καί μέσα ή κόρη κάθεται
καί τά φλουριά άρμαθιάζει
'Αρμάθιαζε Ξαρμάθιαζε
έννια άρμαθοῦλες φτιάχνει.
Τρείς πέντε βάνει στό λαιμό
τρείς τέσσερες στά χέρια
καί με τόν ήλιο μάλωνε
με τόν ήλιο μαλώνει.
Γιά έβγα ήλιε μ' καί νά βγῶ
νά λάμψεις καί νά λάμψω.
'Εσύ κι αν λάμψεις ήλιε μου
μαραίνεις τά χορτάρια
'Εγώ κι αν λάμψω ήλιε μου
μαραίνω παλλικάρια.

Τό παραπάνω τραγουδι τό πήραμε από τήν συλλογή τραγουδιῶν
τῆς μαθήτριας Βασιλικῆς Γιώργου Γέροντα, πού τραγουδιούνταν στά
πανηγύρια καί τίς γιορτές στό χωριό μας.

ΚΟΛΟΝΑ

Νά ἦμουν κολόνα στό Στενό
καί τσούτσουρος στήν Πλάκα
ν' ἀγνάντευα νά βίγλιζα
τό ἔρημο τό Σκλοῦπο.

Πῶς κλαίει ἡ Τάνα τό παιδί
κι ἡ Χρίσταινα τό Μῆτρο
κι ἡ δόλια Χριστονίκαινα
τό δόλιο τό Θανάση.

Στήν Πράμαντα εἶν' ὁ Κωνσταντής
στήν "Αἰγναντα εἶν' ὁ Μῆτρος.
Στήν Κουσοβίστα τή μικρή
ὁ δόλιος ὁ Θανάσης.

Κοντοκαρτέρ' μωρ' συντροφιά
νά πᾶμε ὅλοι ἀντάμα
"Εχω τήν πίτα στή φωτιά
δυό λάχανα στό τσάλι.

Σάν πάησαν κι ἀνταμώσανε
στή δόλια Κουσοβίστα,
καλημέρα σας βρέ παιδιά
καλῶς τες τίς μανάδες.

Κάτσε μάναμ' μολόγα μας
χαμπέρια ἀπό τό Σκλοῦπο
τά ποιά χωράφια σπείραταν
τά ποιά ἔχετε χέρσα.

Στά Καραγιάνν' τά σπείραμαν
στήν Κοκαλιέρα χέρσα
τά δόλια Ξεροπήγαδα
παλιά χορταριασμένα.

Εἶχαμε τήν τύχη νά κληρονομήσουμε ἀπό τοὺς προγόνους μας αὐτό τό τρα-
γούδι, γιὰ τό ὁποῖο αἰσθανόμαστε περήφανοι. Καί αἰσθανόμαστε περήφανοι γιατί

είναι: καθαρά δημιουργήμα του τόπου μας, από Σκλουπιώτες και για Σκλουπιώτες βγαλμένο.

Ο δημιουργός του χωρίς να πάρει κανένα στοιχείο από τα δημοτικά τραγούδια της εποχής του, έδωσε ένα ξεχωριστό στίλ στο τραγούδι, ιδίως στη μουσική του.

Για το δημιουργό του, πολλοί πιστεύουν ότι αυτός είναι: ο Χρήστος Σταύρου "Εξαρχος, πατέρας του σημερινού Σωτήρη "Εξαρχου. "Άλλοι πάλι πιστεύουν ότι είναι: ο Γιάνν' Τσούρης, πατέρας του Βασίλη Τσούρη. "Άλλοι τέλος υποστηρίζουν και αυτή είναι: η πιθανότερη έκδοχή, ότι το τραγούδι αυτό βγήκε και τραγουδήθηκε και απ' τους δυό μαζί, μιά και αυτοί κάναν παρέα και ήταν τύποι του ποτηριού, του γλεντιού και του χιούμορ.

Τό τραγούδι αναφέρεται: στους χωριανούς μας α) Κώστα Καλαντζή, παιδί της Τάνας και πατέρας του Γιώργου Καλαντζή, β) στον Μήτσο "Εξαρχο, πατέρα του Κώστα "Εξαρχου γ) στον Θανάση Νίκου, πατέρα του Χρήστου Νίκου, και στις μαγίδες αυτών, που ξεκίνησαν να πάνε να δούν τα παιδιά τους που ύπηρετούσαν στρατιώτες στα φυλάκια των Πραμιάντων, Άγναντων και Κουσοβίστας (Κτιστάδες) αντίστοιχα. Είναι: η εποχή του Έλληνοτουρκικού πολέμου του 1897 που ο "Αραχθος είναι: τα σύνορα και πέρα από το ποτάμι είναι: Τούρκικο και δώθε (πериοχή Τζουμέρκων) είναι: Έλληνικό.

Στην αρχή η «ΚΟΛΟΝΑ» παρέμεινε άγνωστη στους πολλούς χωριανούς μας και ακούγονταν που και που στα γλέντια. Σιγά - σιγά διαδόθηκε, βελτιώθηκε, μεγάλωσαν οι στίχοι του και τό 1918 - 20 τραγουδήθηκε δημόσια πλέον στη χωραφιά τό πανηγύρι. Με τό πέρασμα του χρόνου διαδόθηκε, αγαπήθηκε και τραγουδήθηκε απ' όλους και παντού, στην πλατεία, στα γλέντια, στα χωράφια, στις βουκίες για να ξεχαστεί γρήγορα και να μείνει παραγκωνισμένο για πολλά χρόνια. Κατά τή δεκαετία 1950 - 60 όμως άρχισε να ακούγεται πάλι: και από τό 1960 και μετά γνώρισε μεγάλες δόξες. Οι νέοι αγάπησαν πολύ (τό πήραν και πατριωτικά) τό Σκλουπιώτικο αυτό τραγούδι και τό τραγούδησαν παντού. Άκόμα και στα λαϊκά κέντρα. "Ήδη βγήκε και δίσκος και ακούγεται πολλές φορές από τό ραδιόφωνο και χορεύεται: στα ήπειρώτικα πανηγύρια.

Οι χωριανοί μας τό τραγουδούσαν με ιδιαίτερο ένθουσιασμό και μ' αυτό αρχίζουν ή τελειώνουν τα περισσότερα Σκλουπιώτικα γλέντια.—

ΟΙ ΣΚΑΘΗΡΟΙ ΠΑΙΔΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΥΔΑΡΙΤΙΚΑ

(Συνέχει από τὸ προηγούμενο)

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ἀδζέδω = μιλῶ
ἀγκνες = πρόγγες
(μὴν ἀδζέδες = μὴν μιλάς, σὺπα, σὶ-
πή)

ἀθντάλ = τυρί
ἀγγίδα = κοπέλλα
ἀγγίδι = μικρὸ κορίτσι
ἀγκιάτια = τσαρούχια
ἀγουγιάτια = τὰ πόδια
ἀλέθου = ἀπισπατῶ
ἀλιασμα = ἀποπάτηση
ἀλφιάς = ὁ καλαντζής
ἀνταμίςους = συγγενής
ἀνταμίσα = συγγένισα
ἀνταμίσα = συγγένεια
ἀνταμιάδια = συγγενίδια
ἀπαλούδι = θούτρο, λάδι, ἔργκι
ἀπαλούδια = τὰ μαλλιά
ἀράζω = δίνω
ἀρασμα = δόσιμο
ἀρίδι = σφυρί, τσάκι
ἀσπρούδι = γάλα
ἀσπρούδου = ζάχαρη
ἀραπνυτίζω = δουλεύω
ἀραπίζω = δουλεύω
ἀψιά = φωτιά
ἀλλιώτικο = εἶδος (γενικά)
ἀλαγόδευτος = ἀνύπαντρος

B

Βαλαστάρου = ἀδελφή
βαλαστάρι = ἀδελφός
βαλασταράκι = ὁ μικρὸς ἀδελφός
βελαζόνι = πρόβατο
βελαζόνου = γίδα
βότα = γερὸ

Βαζούρα = καμπάνα
βαζούρια = ὄργανο μουσικά
δάζου = πεθαίνω

Γ

γκατζμένη = γκαστρωμένη
γκαλίνα = κόττα
γκαλινάρι = κόκορας
γκαμίσω = κομῶμαι
γκίμας = ὕπνος
γκολέμας = ἀστυνόμος, τρανός, πρέ-
εδρος. (γκολέμας τ' σέλου = ὁ πρό-
εδρος τοῦ χωριοῦ. ξεσιέρεται ὁ γκολέ-
μας = ἐρχεται ὁ ἀστυνόμος).
γαλιζω = βλέπω
γαλι = μάτι
γκουσίτσια = θυζὶ γυναίκα
γκαθιάστρη = πέθανε
γκαθιασμένος = πεθαμένος
γκαθιάζω = χτυπῶ
γκαθιασμα = χτύπημα
γκαθιερός = κακός, ξαθός
γκριμουτς = γουρούνι
γκιουλτάρια = ὄρχηδες
γκέζος = πρωκτός
γκουλιάτς = χωροφύλακας

Δ

δεντρής = γαμπρός
δροτσίλου = φακός

Z

ζήτρο = ἀλεύρι
ζήτρο = καλαμπόκι
ζιάνα = γυναίκα
ζμπάγκα = πίτα

Θ

θόδου = ρακι, ούζο

θεόπλα = άστέρια

Κ

κάλου = άσδέστι

καρόφυλο = βιβλίο

καστέλ: = βρακί

κατσαμάδι = γαιόδούρι

κάτσιο = κοιλιά

καψουκάριδ = κρεμμύδι

κάρος = πέρδος

καριεύου = πέρδομα:

καψαλάω = φεύγω

καψάλου = φυγή

κατσάλ = σκύλος

κατσάλ = Τούρκος

κατσαλίνα = Τουρκάλα

κατσαλόπουλο = Τουρκόπουλο

καπετάνιο = τραχανάς

κιούρο = έκκλησιά

κουρφιάρης = κεφάλι

κοφτέρι = μαχαίρι

κούδαρις = μάστορας

κουδαρίτικη = μαστροική

κουδαρόπουλο = μαστροόπουλο

κόσφας = παπᾶς

κοσφίνα = παπαδιά

ή άγγίδα του κόσφα—παπαδοπούλα

κοσφόπουλο = παπαδόπουλο

κουμπιάρια = πρέτζα

κράνια = χρήματα

κρανιάζω = πληρώνω

κοσύφια = σταφύλια

κούφιο = σπίτι

κιδίσια = ψέμμιατα

κιοσεύω = λέω ψέμματα

κρίκος = πρωκτός

καλόγερος = νύχτα

κατούρου = θρύση

κλωνάρια = χέρια

κούτσορο = μεσημέρι

κόζα = ψείρα

κούρτος — γέρος

κούρτου = γριά

κουκινάδια = κεράσια

κολιάτς = χωροφύλακας

κουρκουμπέτ = κολοκύθη

κοφτέρια = δόντια

κάλου = λάσπη

Λ

λάϊα = μπουκάλα

λεφόσιας = παπᾶς

λεφόσια = παπαδιά

λαγούδεμα = παντρεία

λαγουδεύομαι = παντρεύομαι

λιούγκρι = κουτάλι

λαγούλι = παιδί

λικνό = ράμιμα χρισίματος

Μ

μαγιόζου = γριά

μάτσα = γάτα

ματσόλου = γάτα

μαυροδιάρης = δάσκαλος

μαυροδιάρικο = σχολείο

μαυροδιάρια = δασκάλα

μαυρούδια = γράμματα

μακριτσέλο = δρόμος

μινούρου = ντροπή

μάνο = ψωμί

μάνο τράϊο = μομπούτα

μάνο πρόβειο = σιταριένιο ψωμί

μαλιότσκο = μικρός

μανεύω = τρώγω

μανούρι = λιθάρι

ματσεύω = ούρω
 μάτσεμα = ούρηση
 μπάρως = άντρας
 μπουλόδ = εόδι
 μπουλόδου = άγελάδα
 μπασμάδ = γαϊδουράκι
 μπάγκως = γύφτος
 μπάγκσα = γύφτισα
 μπαγκόπουλο = γυφτόπουλο
 μούκα = νύφη
 μπουλτούφες = πατάτες
 μαυροσκύφου = τέτσηρης
 μαγγιούτ = όπλο
 μαυροσκύφια = χαλκώματα
 μπράνα = πέος, γεννητικό όργανο
 άντρα
 μίχως = κρέας
 μπουσλίνες = έλιές
 μαυροσλι:αχάκηδες = άραποφάσουλα
 μαυρομούτσινως = μπουχαρής

N

νιάρω = μύτη
 νεροπούλι = φάρι
 ντάνα = μέρα
 ντενιάτσκου = ήμερομίσθιο
 ν-τσέρι = μυλάρι
 ν-τσέρα = μούλα
 Ντούκανα = Γιάννινα
 ντιλνός = χαζός
 ντάρως = γάμος

Ξ

ξεφορτώνω = άποπατώ
 ξεφορτιάρης = άποχωρητήριο
 ξεσέρουμι = έρχομαι
 ξεσιερμα = έρχομός
 Ξιούλι = κάπα
 Ξιούλια = ρούχα
 Ξεφλιάω = όμιλώ
 Ξεφλιάσιμα = όμιλία

όρματος = όμορφος
 όρματη = όμορφη
 ούμάδα = πλάκα
 όμαδιάζω = σκεπάζω
 όμαδισμα = σκέπασμα
 παλιός = γεννητικό όργανο άντρα
 παλιός = πατέρας
 παλιά = μάννα
 πατίκο = σκάλα
 παπαϊάν = σφυρί
 πετσέρι = παράθυρο
 πι:τσιάρο = πόρτα
 πραδίζω = φτιάχνω
 πρασνάδια = λάχανα
 ράικως = ήλιος
 ράπου = δουλειά
 σβίγγου = πρέντζα
 σέλο = χωριό
 σκάπους = συνουσία
 σκαπεύω = συνουσιάζομαι
 τσουτίνες = τρέχες
 σταμειύω = κάθοσμα
 στάμεμα = καθισιό, άργία
 στουρνάρι = αύγό
 σφέλς = νοικοκύρης
 σφέλου = νοικοκυρά
 σφλιάρα = μύτη
 στουρναρίζω = γελώ
 σκροόμιπος = καφές
 στίσο = τσίχος

T

ταμπακίζω = θρέχω
 ταμπάκισμο = θρέξιμο
 ταμπάκο = θροχή
 τρούγκως = συνουσία
 τρουγγάω = συνουσιάζομαι
 τσαφλι = γεννητικό όργανο γυναίκας
 τράγιο = καλαμπόκι
 τσιλίζω = όμιλώ
 τσέγρα = βελέτζα
 τσιάκος = γέρος

τσιάπος = χρήματα
 τσιάπο = δραχμή
 τσελικώνω = κλέφτω
 τσελίκωμα = κλέψιμο
 τσελικοντάρης = κλέφτης
 τροχός = κρασί
 τροχεύω = πίνω
 τροχίμενος = μεθυσμένος
 τσουτίγια = μαλλιά
 τσαγγάδ = μουστάκι
 τουρκόσταρο = ρύζι
 τριάντος = σακκούλι, ντρουδάς
 τσοκάλου = ώρα

τσοκάλι = ρολόγι
 φασμακώνω = γκαστρώνω
 φασμαγκομένη = γκαστρωμένη
 φουσκουσία = φασόλια
 φουμπιάρια = τσιγάρα
 φανούσου = λάμπα
 φοράδι = ξύλο, δαρμός
 φουραδιάρης = μαραγγός
 φουράω = ἔχω, εἶμα
 φωτέρια = μάτια
 χήνα = χιλιάτικο
 ψάνα = ρόκα, καλαμπόκι

Δ Α Λ Ο Γ Ο Σ

- Τσλίξεις Κουδαρίτικιά;
 — Τσλίζω.
 — Ἄπο ποῦ φορεῖς;
 — Φοράω ἀπὸ τὸ Ἄμπελοχώρι.
 — Φοράει Κουδαρέους τώρα τὸ σέλλο σ' ;
 — Φοράει κάτι λίγους.
 — Φοράει Κόσφα τὸ σέλλο σ' μυροδιάρη;
 — Φοράει κόσφα. Μυροδιάρη δὲν φοράει. Δὲν φοροῦν λαγούλια.
 — Φοροῦν ὄρματα ἀγγίδες στὸ σέλλο σ' ;
 — Φοροῦν πολὺ ὄρματα ἀγγίδες.
 — Εἰστέρονται στὸ σέλλο σ' μπαροί;
 — Εἰσιτέρονται ἀλλὰ καφαλᾶν γρήγο.
 — Μκνεύουν ὄρματα στὸ σέλλο σ' ;
 — Μκνεύουν ὄρματα, μίχους, νεροπούλια, καὶ τροχεύουν ὄρματο τροχό.
 — Ὁ γκολέμος τοῦ σέλλο σ' φορεῖ ὄρματος; Εἰσερέται: στὰ Ντούκανα γιὰ ράπο τοῦ σέλλο σ' ;
 Ὁ γκολέμος φορεῖ ὄρματος. Εἰσερέται: στὰ Ντούκανα γιὰ ράπο τοῦ σέλλου.
- Εἰρεῖς μαστορικιά;
 — Εἶρω.
 — Ἄπο ποῦ εἶσαι;
 — Εἶμα: ἀπὸ τὸ Ἄμπελοχώρι.
 — Ἔχει μαστόρους τώρα τὸ χωριό σου;
 — Ἔχει κάτι λίγους.
 — Ἔχει παπὰ καὶ δάσκαλο τὸ χωριό σου;
 — Ἔχει παπὰ. Δάσκαλο δὲν ἔχει. Δὲν εἶναι παιδιά.
 — Ἔχει ὄμορφες κοπέλλες τὸ χωριό σου;
 — Ἔχει πολὺ ὄμορφες κοπέλλες.
 — Πηγαίνουν στὸ χωριό ἄνδρες.
 — Πηγαίνουν ἀλλὰ φεύγουν γρήγορα.
 — Τρῶνε καλὸ φαγητὸ στὸ χωριό σου;
 — Τρῶνε ὠραία, κρέας, ψάρια καὶ πίνουν καλὸ κρασί.
 — Ὁ Πρόεδρος τοῦ χωριοῦ σου εἶναι καλὸς; Πηγαίνει: στὰ Γιάννενα γιὰ δουλειές τοῦ χωριοῦ;
 — Ὁ Πρόεδρος εἶναι καλός. Ἔρχεται: στὰ Γιάννενα γιὰ δουλειές τοῦ χωριοῦ.

Κ. Δ. Ἀναστασίου
 Ὁδοντίατρος

ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ

Παραθέτουμε κατωτέρω υπόμνημα πού υποβλήθηκε από την κοινότητά μας από κοινού με την κοινότητα Ραφταναίων προς τή Νομαρχία Ίωαννίνων για τήν διάνοιξη του δρόμου Ἀμπελοχωρίου — Φανερωμένη.—

ΚΟΙΝΟ ΥΠΟΜΝΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΟΥ καί ΡΑΦΤΑΝΑΙΩΝ

Π ρ ό ς
Τή Νομαρχία Ίωαννίνων
Δ) νση Γεωργίας
Ένταῦθα

ΘΕΜΑ: Έπιχορήγηση Κοινότητας Ἀμπελοχωρίου για τήν άποπεράτωση διανοίξεως τής Κοινοτικής (Άγροτικής) οδου προς Συνοικισμό Πολιτσάς.

Σέ συνέχεια προγενεστέρων αναφορών μας, τών οποίων αντίγραφα σās έπισυνάπτουμε, σās κάνουμε γνωστά τά κάτωθι:

1. Στο συνοικισμό Πολιτσάς υπάρχει άγροτική έκταση πού άνήκει σέ κατοίκους τής κοινότητας Ἀμπελοχωρίου 300 περίπου στρέμματα καί 150 περίπου στρέμματα σέ κατοίκους τής κοινότητας Ραφταναίων.

Η ως άνω έκταση ὕστερα από δάνειο τής Ἀγροτικής Τραπεζης είχε άδρευθει κατά τό παρελθόν, πλην όμως έπειδή δέν συνδεόνταν με δρόμο, έγκαταλείφθηκε.

α) Προς άξιοποίηση αυτής τής άγροτικής εκτάσεως οί κοινότητες μας με τά πενιχρά της έσοδα καί με συμμετοχή του Συλλόγου τών Ἀπανταχού Ἀμπελοχωριτών, χρησιμοποιώντας ιδιωτικό προωθητήρα πού μās διατέθει δωρεάν από τόν συγχωριανό μας Χρήστο Δημ. Ἀλεξίου, διανοίξαμε περί τά οκτώ (8) χιλιομ. του άγροτικού αυτού δρόμου.

2. Με τήν από 16/6/1980 ὑπ' άρ. 147 αναφορά τής Κοινότητας Ἀμπελοχωρίου καί με τήν ὑπ' άριθ. 255/15 - 10 - 80 κοινή αναφορά μας, σās είχαμε θέσει ὑπόψη τό όλο θέμα καί σās είχαμε παρακαλέσει νά συμβάλλει καί τό έπίσημο κράτος στον άγώνα μας για τήν διάνοιξη αυτού του άγροτικού δρόμου προκειμένου νά δοθεί στην καλλιέργεια ή μοναδική άξιοποιήσιμη έκταση τής περιοχής μας.

3. Παρά τίς ὑποσχέσεις καί του κ. Νομάρχου τόν όποιο έπισκευ-

φθήκαμε στις 15 Ιουνίου 1980 και του κ. Διευθυντού Γεωργίας τόν οποίο επισκεφθήκαμε και του επιδόσαμε υπόμνημα, με βάση το οποίο εκδόθηκε έκθεση γεωπόνων της Δ) νσεως Γεωργίας στην οποία υπήρχε εισήγηση για τη χορήγηση 200.000 δρχ. εν τούτοις ουδεμία πίστωση μας δόθηκε μέχρι σήμερα.

4. Ύστερα από όλα τα άνωτέρω και δεδομένου ότι για τό δρόμο αυτό έχει συνταχθεί από τό τεχνικό Γραφείο Ν. ΚΑΛΑΝΤΑΡΙΔΗ τεχνική μελέτη (όριστική) από πιστώσεις του Ύπουργείου Γεωργίας, παρακαλούμε όπως επανεξετάσετε τό θέμα και έγκρίνιτε νά συμπεριληφθί στα υπό σύνταξη προγράμματα έτους 1981 ή άποπεράτωση της όδοϋ προς Συνοικισμό Πολιτιά τών Κοινοτήτων Άμπελοχωρίου και Ραφταναίων και ή συνέχιση της διανοίξεως από Πολιτιά προς Φορτώσι όπως τοϋτο άπεικονίζεται στο συνημμένο Σκαρίφημα που άποτελεί σμίκρυνση του Τοπογραφικού διαγράμματος της μελέτης, τη χάραξη της όποιας τηρήσαμε με σχολαστικότητα.

Γιά τήν άποπεράτωση του τμήματος της όδοϋ Άμπελοχωρίου — Πολιτιά και τη συντήρηση αυτού κατά τήν άνοιξη (άρση καταπτώσεως - διάνοιξη ύπολοιπού τμήματος κλπ) άπαιτείται πίστωση 300.000 δρχ. για τη συνέχιση δε της διανοίξεως από Πολιτιά μέχρι τη θέση «ΣΚΑΛΑ» κοινότητας Φορτοσιου θά πρέπει νά έγκριθεί πίστωση τουλάχιστον 1.000.000 δρχ. οϋτως ώστε νά πραγματοποιηθεί ή διάνοιξη και του τμήματος αυτού. —

Οί Πρόεδροι

- 1) Κοιν. Άμπελοχωρίου
Ν. Νουτσόπουλος
- 2) Κοιν. Ραφταναίων
Χ. Άναγνώστου

Κοινοποίηση

- 1) Σύλλογος Άπανταχού Άμπελοχωριτών
Ίωάννινα
- 2) Άδελφότητα Ραφταναίων
Ίωάννινα

Τό Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου
οας εύχεται χρόνια πολλά και καλή χρονιά.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Σέ πανηγυρική ατμόσφαιρα χαράς και δμόνοιας κόπηκε ή καθιερωμένη πίττα του Συλλόγου των 'Απανταχού 'Αμπελοχωριτών.

Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος ο Σύλλογος διοργάνωσε τό Σάββατο βράδυ στις 10 - 1 - 1981, μιά όμορφη χορευτική βραδυά, για τό κόψιμο τής πρωτοχρονιάτικης πίττας.

Μιλώντας στην εκδήλωση πού συμμετείχον περίπου 250 μέλη και φίλοι του Συλλόγου, ο Πρόεδρος μεταξύ των άλλων είπε ότι:

Ή ανάτολή του Νέου 'Ετους είναι, ή εύκαιρία όλων μας για μιά ανανέωση πνευματική και ψυχική.

'Ανανέωση των προσπαθειών και των ελπίδων μας, μέσα στό στενό κύκλο τής οικογένειας, μέσα στό χώρο τής δουλειάς, μέσα στό γενικότερο περιβάλλον, πού ζούμε.

Ός πρόεδρος του Συλλόγου, χάρομαι ιδιαίτερα, διότι διαπιστώνω τή σύμφιξη των σχέσεων όλων των μελών τήν ανάπτυξη του πνεύματος τής αγάπης, δμόνοιας και τής συναδέλφωσης των μελών πού κατοικούν στά Γιάννινα και στην 'Αθήνα...

Τελεώνοντας εόχομα: από μέρος του Διοικητικού Συμβουλίου, εγκάρδια ατομική και οικογενειακή εύτυχία, εύγεία και πρόοδο. Καλή χρονιά.

Ή αναγνώριση τής αξίας των μαθητών και ή βράβευσή τους είναι: μέσα στά πλαίσια των καθηκόντων του Συλλόγου.

Ή διάθεση των χρημάτων γίνεται:

από τό κληροδότσημα του χωριανού μας Χαριλάου Τόλη.

Ή ενέργεια του αυτή, πού είναι πλέον θεσμός για τό Σύλλογο είναι: άρκετά σημαντική για τό χωριό μας και ακόμα περισσότερο προς τούς μαθητές πού βραβεύονται.

Οί μαθητές πού βραβεύτηκαν ήταν:

ΑΝΩΤΑΤΕΣ ΣΧΟΛΕΣ

1. Δημήτριος 'Απ. Τόλης, Μαθηματική 'Αθηνών δραχ. 10.000.
2. Εύγενεία Χαρ. Τόλη, Γεωλογικό 'Αθηνών, δραχ. 10.000
3. 'Αγλαία Δημ. Γιωτάκη, Μαθηματική 'Αθηνών δραχ. 10.000

ΚΑΤΕΕ

1. Στέφος Βασ. Πραμαντιώτης δραχ. 6.000.
2. Εύαγγελία 'Αχ:λ. Παπανικολάου δραχ. 6.000

ΛΥΚΕΙΑ

1. Γεώργιος 'Ι. 'Αλεξίου δραχ. 4.000
2. 'Ιωάννης Δ. Γιωτάκης δραχ. 4.000
3. Χαρίλαος Β. Δήμος δραχ. 4.000
4. 'Ερμόνη Λαμ. Βλάχα δραχ. 4.000
5. Εύαγγελία 'Α. Γέροντα δραχ. 4.000
6. 'Αγλαία Λευ. Γιωτάκη δραχ. 4.000
7. Μαρίνα Γ. Μπόχτη, δραχ. 4.000
8. 'Ελπίδα 'Ι. Μπόχτη, δραχ. 4.000
9. 'Ιουλία 'Ι. Μπόχτη, δραχ. 4.000
10. Γεωργία 'Ι. Πανάξiou, δραχ. 4.000
11. 'Αλεξάνδρα Β. Πραμαντιώτη, δραχ. 4.000.

12. Μαρία Νικ. Σκλιθανίτη, δρχ.
4.000.
13. Γεωργία Χρ. Τζουβάρα δρχ.
4.000
14. Βασιλική Δημ. Τζουβάρα, δρχ.
4.000
15. Σταματία Γεωρ. Χουλιαρά δρχ.
4.000.

Τὸ φλουρί πού ἀντιπροσώπευε ἀξία 500 δραχ. ἔπεσε στήν οἰκογένεια τῆς Βασίλως Χρ. Νίκου σύζ. Γεωργ. Τσώνη.

Στή συνέχεια οἱ συγχωριανοί, χόρεψαν καί διασκέδασαν μέ τή θαυμάσια ὀρχήστρα τοῦ κέντρου, στό ζεστό καί φιλικό περιβάλλον πού δημιουργήθηκε.

Ἐξ ἄλλου στίς 18/1/81 οἱ συμμα-

τριῶτες μας στήν Ἀθήνα ἔκοψαν τήν Πρωτοχρονιάτικη πίτα στό κέντρο «Χωριάτικη αὐλή», στό Περιστέρι.

Παραυρέθηκαν πάνω ἀπό 170 μέλη τοῦ Συλλόγου, οἱ ὁποῖοι δημιούργησαν μιὰ ζεστή ἀτμόσφαιρα χορεύοντας καί γλεντώντας μέ τή συνοδεία δημοτικῆς ὀρχήστρας. Στή λαχειοφόρο ἀγορά πού διοργανώθηκε κληρώθηκαν πλούσια δῶρα. Τό τυχερό νόμισμα πού ἀντιπροσώπευε ἀξία 1.000 δρχ. ἔπεσε στήν παρέα τοῦ Γιάννη Γ. Ἀλεξίου.

Ὁ τυχερός διέθεσε τὸ παραπάνω ποσό ὑπὲρ τοῦ Συλλόγου.

Ὅπως μᾶς πληροφόρησαν ἡ διοργάνωση ἦταν πολὺ πετυχημένη καί ἐπικράτησε μεγάλος ἐνθουσιασμός.

Λάβαμε καί δημοσιεύουμε τὸ παρακάτω γράμμα.

Ἀγαπητοί φίλοι,

Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὴν εὐγενική προσφορά τῶν τευχῶν 2 καί 3 τοῦ καλοῦ περιοδικοῦ σας «Ὁ Καθρέπτης».

Πρόκειται γιὰ μιὰ ἐνδιαφέρουσα καί ἀξιόλογη ἔκδοση, ἡ ὁποία θά συντελέσει ἀποφασιστικά στήν πολιτιστικήν πρόοδο τοῦ χωριοῦ σας.

Σᾶς εὐχαριστῶ θερμὰ καί σᾶς εὐχομαι καλή δύναμη καί συνεχεῖς βελτιώσεις στήν ἔκδοση τοῦ περιοδικοῦ.

Μέ τιμὴ

ΜΗΝΑΣ ΑΛ. ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ
ΒΟΗΘΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΔΩΡΕΕΣ Π Ρ Ο Σ

Τό Κοινοτικό Συμβούλιον
Αμπελοχωρίου Ίωαννίνων

Εις Αμπελοχώριον

Τυχάνων γέννημα καί θρέμμα Αμπελοχωρίου και ποτισμένος με
αίσθήματα αγάπης καί φιλίας προς τούς συγχωριανούς μου, έχω τήν
ἐπιθυμία νά αφιερώσω προς τό χωριό μου εις μνήμην τῆς ἐγγονῆς
μου Ίσμήνης Κων. Γιωτάκη μίαν Ἐγκυκλοπαίδεια «ΠΑΠΥΡΟΣ—ΛΑ-
ΡΟΥΣ» με 12 τόμους καί παρακαλῶ νά δεχθῆτε τήν ταπεινήν μου αὐ-
τή χειρονομία, με τήν σημείωσιν ὅτι ἂν ποτέ ἤθελε τυχόν διαλυθῆ ἢ
ὑπαχθῆ τό χωριό μας Αμπελοχώριον σέ ἄλλην Κοινότητα, ἢ δωρού-
μενη Ἐγκυκλοπαίδεια νά περιέλθῃ στον «Σύλλογο τῶν ἀπανταχοῦ
Αμπελοχωριτῶν».

Ίωάννινα 26 Ἰουλίου 1980

Μετά τιμῆς
(Ίωάννης Δημ. Γιωτάκης)

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΣ:

Συλλόγον τῶν Ἀπανταχοῦ
Αμπελοχωριτῶν
Γεωργίου Β' 13
Ἐνταῦθα

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Τό Κοινοτικό Συμβούλιον εὐχαριστεῖ τόν κ. Ίωάννη Δημ. Γιωτάκη
γιατί προσέφερε στήν Κοινοτική βιβλιοθήκη τήν ἐγκυκλοπαίδεια ΠΑ-
ΠΥΡΟΣ ΛΑΡΟΥΣ 12 τόμων, εις μνήμην τῆς ἐγγονούλας του Ίσμήνης
Κ. Γιωτάκη.

Ο Πρόεδρος τῆς Κοινότητος

Τό Διοικητικό Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου καί τό Κοινοτικό Συμ-
βούλιον εὐχαριστοῦν τόν Κ. Χριστόδουλο Κων. Πραμανιώτη γιά τήν
προσφορά τῶν μεγαφῶνων τοῦ τηλεφωνείου τοῦ χωριοῦ μας.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ «ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ»

Με τό κλείσιμο του 1980 ὁ Σύλλογος τῶν Ἀπανταχοῦ Ἀμπελοχωριτῶν δημοσιεύει τόν οικονομικό ἀπολογισμό τοῦ περιοδικοῦ «Καθρέπτης».

Ὁ ἀπολογισμός αὐτός θά γίνεται κάθε χρόνο γιατί πιστεύουμε ὅτι ἡ οικονομική διαχείριση τοῦ καλύτερου μέσου ἐπικοινωνίας ὄλων τῶν μελῶν μας, πρέπει νά ἔχει ἀπόλυτη διαφάνεια.

Με τήν εὐκαιρία τοῦ ἀπολογισμοῦ τό Διοικητικό Συμβούλιο τοῦ Συλλόγου εὐχαριστεῖ ὅλους ὅσους με τή δουλειά τους, τή συμπαράστασή τους καί τήν οικονομική τους βοήθεια καταστήσανε δυνατή τήν ἐπανεκδοση τοῦ περιοδικοῦ.

Ἐλπίζει δέ με τή συνέχιση τῆς προσφορᾶς τους καί ὅσων ἀκόμα θά θελήσουν νά μᾶς συνδράμουν, νά κατορθωθεῖ ἡ συνέχιση τῆς ἐκδόσῆς του καί ἡ βελτίωσή του.

Κ Α Θ Ρ Ε Π Τ Η Σ

ΕΣΟΔΑ		ΕΞΟΔΑ
Συνδρομές μελῶν Ἰωαννίνων 34.000	1ο Τεῦχος - Γενάρης 80	10.224
Συνδρομές μελῶν Ἀθηνῶν 20.000	ταχ) καί τέλη	240
Συνδρ. μελῶν λοιπῶν πόλεων 7.800	2ο Τεῦχος - Ἀπρίλης 80	13.000
Συνδρομές μελῶν ἐξωτερικοῦ 11.410	ταχ) καί τέλη	550
Συνδρ. φίλων τοῦ περιοδικοῦ 3.000	3ο Τεῦχος - Ἰούλιος 80	13.000
Σύνολο 76.410	ταχ) καί τέλη	444
	4ο Τεῦχος - Σεπτέμβρης 80	14.500
	ταχ) καί τέλη	540
	Σύνολο	52.498
	ὑπόλοιπο 31 - -12 - 80	23.912
	Τό Διοικητικό Συμβούλιο	
	Ὁ Πρόεδρος	
	Ι. ΣΠΥΡΟΥ	

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ:

Ὁ Ὀδυσσεύς Χρ. Εὐκάρφωτος μετὰ ἀπό τίς σχετικές διαδικασίες στό Ὑπουργεῖο Ἐσωτερικῶν ἔκανε ἀλλαγὴ τοῦ ἐπωνύμου του ἀπό Εὐκάρφωτος σέ Δημητρίου.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΕΣ

Μορφή επιδημίας έχουν πάρει για τους χωριανούς που μένουν στα Γιάννινα, τα δύο λαϊκά σπόρ, το κυνήγι και το ψάρεμα.

Έφοδιασμένοι με τα κατάλληλα εργαλεία, κάθε Κυριακή Σκλουπιώτες κάθε ηλικίας ξεκινούν χαράματα για τό αγαπημένο τους σπόρ για νά γυρίσουν έξουθενούμενοι από τήν κούραση, οι μὲν κυνηγοί με τό σάκκο ἄδειο (θεωρεῖται μεγάλη ἐπιτυχία για τόν σημερινό κυνηγό νά φερει σ ολη την σαιζόν ένα λαγό), οι δὲ ψαράδες με μια τηγανισα ψαράκια που στό καφενείο τό βράδυ θά διπλασιάσουν ἢ θά τριπλασιάσουν τόν ἀριθμό τους. Τό ἴδιο βράδυ θά κάνουν τό σχέδιο για τήν ἄλλη Κυριακή. Καί τήν ἄλλη Κυριακή ὁμως τά ἴδια. Θά διαπιστώσουν δηλαδή για μία ἀκόμα φορά ὅτι οι τόποι μείναν χωρίς κυνήγια, ἐπακόλουθο τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν κυνηγῶν καί τά ποτάμια χωρίς ψάρια. φυσικό ἐπακόλουθο τῆς βιομηχανικῆς ἐξάπλωσης καί τῆς εὐρείας διάδοσης τοῦ δυναμίτη.

Παρ' ὅλα αὐτά ὁμως οι ἐξορμήσεις κατά μπουλούκια κάθε Κυριακή ἀπ' τοῦς Σκλουπιώτες πῆραν πλέον μόνιμο χαρακτήρα μία που για πολλούς ἀποτελοῦν καί τή μοναδική διασκέδαση στή μονότονη ζωή τους.

Ἀπ' τά ἀξιοσημεῖωτα τῆς χρονιᾶς που πέρασε μπορούμε νά ἀναφέρουμε τήν ἴδρυση . . . σκουλικτροφείου ἀπό μανιώδη ψαρά (ὑποχρεώνει τήν γυναῖκα του νά ρίχνει τά πλύματα σ' ένα ὀρισμένο καί πρὸς τοῦτο φραγμένο μέρος τῆς αὐλῆς του στό Γιάννινα) καί τή διανυκτέρευση τεσσάρων χωριανῶν μας ένα Σάββατο τοῦ καλοκαιριοῦ στό ποτάμι στήν «Κλίφκη» για νά δοκιμάσουν τήν τύχη τους καί στό δίχτυα. Ἀπολογισμός: Λίγα ψάρια, χάσιμο πουλόβερ καί τζάκετ καί λίγος καυγάς στή μοιρασιά.

Κ. Σ.

Στή φετεινή κυνηγητική περίοδο, στό χωριό μας, εἶχαμε πολλές ἀπώλειες σκυλιῶν. Κάποιος ἐπιδέξιος στή δηλητηρίαση τῶν σκύλων, ἔβαλε σκοπό τήν ἐξαφάνισή των.

Ἔτσι με τόν τρόπο του ὁ «σκυλοκτόνος» ἔφθασε σέ ἄριστα ἀποτελέσματα, τοποθετώντας τίς φόλες του, νά φοφήσουν ἔξη σκυλιά μέσα στό χωριό. (2) δύο τοῦ Δημ. Ἀναστασίου (1) ένα τοῦ Χρήστου Πραμαντιώτη, (1) ένα τοῦ Β. Μπόχτη ἐνᾶ Ραφτανίτικο (1) ένα ἀδέσποτο.

Ὅπως ἀκούσαμε ὁ «σκυλοκτόνος» τοποθετεῖ τίς φόλες μέσα στό χωριό, γιαυτό οι φίλοι μας κυνηγοί ὅταν πᾶνε για κυνήγι στό χωριό

νά μὴν ἀφήνουν ἐλεύθερα τὰ σκυλιά τους·

Ἐπίσης ὁ ἐπιδέξιος «σκυλοκτόνος» ἄς φιλοτιμηθεῖ λιγάκι καὶ νά σκεφθεῖ ὅτι καὶ τὰ σκυλιά εἶναι ζῶες ὅπως οἱ ἀνθρώπινες. Καί κάτι ἄλλο ὅτι μὲ τὴν τοποθέτηση τῶν δηλητηριωδῶν παγίδων του νά γίνει καὶ αἴτιος κάποιας δηλητηριάσεως ἀνθρώπου τοῦ χωριοῦ μας. —

Γ. Δ. Α.

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΑΠ' ΤΟΝ ΑΗΛΙΑ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ

Ὁ δρόμος ἀπ' τὸν Ἀηλιά μεχρι τὴν Ἀγία Τριάδα διατηρεῖ πάγο κατὰ τὸ μεγαλύτερο χρονικὸ διάστημα τοῦ χειμῶνα, ἐπειδὴ εἶναι ἀνήλιο. Γιαυτό ὁ ὁδηγοὶ πού πᾶνε στό χωριό νά προσέχουν σ' αὐτό τὸ σημεῖο τοῦ δρόμου καὶ νά πάρουν καὶ ἓνα ζευγάρι ἀλυσίδες, γιὰ νά μποροῦν νά γυρίσουν πάλι.

Μιά παλιά σκέψη νά γινόταν ὁ δρόμος ἀπὸ τὴν Παπάλια ἦταν σωστή, δὲν θά ὑπῆρχε ποτὲ πρόβλημα διακοπῆς τῆς συγκοινωνίας. —

Γ. Δ. Α.

ΤΗΛΕΦΩΝΟ:

Βρέθηκα λίγες μέρες τίς γιορτές στό χωριό καὶ θέλησα νά πάρω τηλεφῶνο. Προσπαθοῦσα πολλές φορές ἀλλὰ ἀντὶ νά καλεῖ τὸ τηλεφῶνο πού ἔπαιρνα, ἔβγαινε ἢ κοπέλλα καὶ μούλεγε τὸ δελτίο εἰδήσεων. Αὐτό ὅπως μοῦ εἶπε ὁ τηλεφωνητής συμβαίνει τακτικά, καὶ ἔγω ὅπως θυμᾶμαι τὸ θέμα τοῦ τηλεφώνου εἶναι χρόνιο. Αὐτός ὁ Ο.Τ.Ε. δὲν μπορεῖ νά μᾶς φτιάξει μιὰ γραμμὴ, ὅλο στὴν ἀπομόνωση, ἀκόμα καὶ ἀπὸ τὰ σύρματα.....

Γ. Δ. Α.

ΕΝΑ ΕΘΙΜΟ ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΛΟ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Ἡ χαροπαιεῖα ἔδωσε καὶ πῆρε τίς μέρες τῶν γιορτῶν τῶν Χριστουγέννων. Αὐτό τὸ ἔθιμο . . . γιὰ τὸ καλὸ τοῦ χρόνου δὲν ἔλειψε καὶ ἀπὸ τὸ χωριό μας. Ὁ θανάσης, ἢ πόκα, ὁ ραμὶς κᾶ ἄδειασαν ἢ γέμισαν πορτοφόλια. Ἀλλὰ πιστεύω ὅτι μὲ τὸ νά παίζεις χαρτιά, γιὰ νάκερδίσεις ἢ νά χάσεις δὲν θά σέ βοηθήσει νᾶναι καλὸς ὁ χρόνος. .

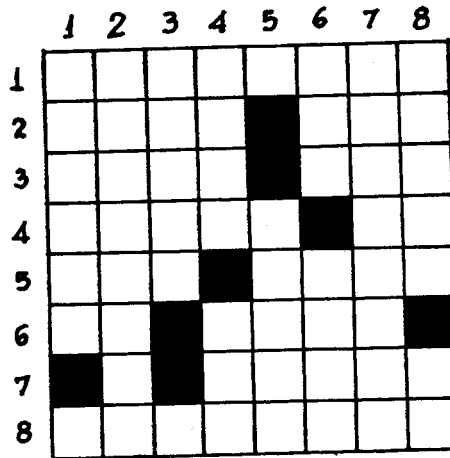
Γ. Δ. Α.

Ο ΧΟΡΟΣ ΣΤΑ ΛΙΘΑΡΙΤΣΙΑ

Στὴν ὠραία καὶ πετυχημένη ἐκδήλωση γιὰ τὸ κόψιμο τῆς Βασιλόπιτας στὰ Λιθαρίτσια, οἱ Σκλουπιῶτες καὶ οἱ Σκλουπιώτισσες λόγω τῆς ἔνταξῆς μας στὴν Ε.Ο.Κ. ἐπιδώθηκαν στοὺς εὐρωπαϊκοὺς χοροὺς, καὶ ἔχασαν φαίνεται τὸ μέσα - ὄξω.

Μάλιστα ὁ συνάδελφος τῆς συντακτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ «ΚΑΘΡΕΠΤΗ» Βασίλης Παπαδημητρίου ἐπειδὴ ἔκανε σὲ χώρα τῆς Εὐρώπης, ἦταν ἄριστος στὴν τεχνικὴ τοῦ σέικ καὶ μπλούζ.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΓΙΑ ΣΚΛΟΥΠΙΩΤΕΣ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Φιλοξενεί νεκρούς και ζωντανούς
2. Τέτοια έχουν όλα τα θηλαστικά
— Όργανισμός που έχει σχέση με
τά σχολεία
3. Δεν είναι άνισος—Ίδιωματισμός
που χρησιμοποιείται συχνότατα
από Σκλουπιώτες
4. Τροφή ζώων (αντίστροφα) -Τών
όποιων (καθαρά)
5. Κατάφαση—παιγνίδι της κολτσι-
νας
6. Θεός των Αιγυπτίων (αντίστρ)
—Έλαβα στη δημοτική
7. Για το χάσκα χρειάζεται μεγάλο
αντίστρ)
8. Τόν χρειάζεται: ο πελεκάνος

ΚΑΘΕΤΑ

1. Παιγνίδι των παιδικών μας χρό-
νων
2. Αναποδογυρίζουν κοτρίνια
3. Ποιητικός άερας
4. Τόν γιορτάζουν το πάσχα -Με
ένα Η στην αρχή γίνεται μέρος
του σώματος στην καθαρεύουσα.
ουσα
5. Μεταφορικά κινητήρια δύναμη
6. Μουσική για νέους - Το ψωμι-
ού αυτή είναι νόστιμη (αντίστρ)
7. Τα συναντάμε πηγαίνοντας για
Φανερωμένη
8. Ένα από τα πολλά που έχει ο
γιαλός - όμοια σύμφωνα.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

ΓΑΜΟΙ

1. Ὁ Νίκος Ἀθανασίου Κίτσος με τὴν Γεωργία Σερμεὰ ἀπὸ τὴν Πλατανουῖσα.
2. Ὁ Ἀποστόλης Σωτηρίου Νότης με τὴν Ἑλένη Ραρῆ ἀπὸ τὴν Κέρκυρα.
3. Ἡ Χρυσούλα Δημητρίου Πραμαντιώτη με τὸν Ἀναστάσιο Τσοῦπρο ἀπὸ τὴ Βρυσοῦλα Εὐβοίας.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ:

1. Ἡ Τασία Ν. Μπόχτη - Ράπητ ἀπόκτησε ἀγόρι.
2. Ἡ Γεωργία Δημ. Ἀναστασίου - Κώνστα ἀπόκτησε ἀγόρι.

ΘΑΝΑΤΟΙ:

1. Ἡ Θεοδώρα συζ. Θύμου Τόλη τὴν 25/11/80 σὲ ἡλικία 91 χρόνων.
2. Ἡ Λαμπρινή συζ. Νικ. Κώστα (Μητροκώστα) τὴν 3 - 11 - 80 σὲ ἡλικία 85 χρόνων.
3. Ὁ Νίκος Καλανζῆς τὴν 13/1/81 σὲ ἡλικία 75 χρόνων καὶ τάφηκε στὸ χωριό.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΙ 1980

1. Ὁ Ἀθανάσιος Χρήστου Πατσούρας πῆρε τὸ πτυχίο τοῦ Φυσικοῦ τμήματος τοῦ Πανεπιστημίου Θεσ)κης.
2. Ὁ Κώστας Εὐαγ. Σιῶτος τῆς Παντείου Ἀνωτάτης σχολῆς.
3. Ἡ Γιανούλα θυγ. Κων)νου Νότη τῆς σχολῆς Νηπιαγωγῶν.
4. Ὁ Ἀπόστολος Ἰωάννου Σιῶτος τῶν ΚΑΤΕΕ Πατρῶν (συγκοινωνιακῶν ἔργων)
5. Ἡ Ἑλένη θυγ. Χρήστου Βλάχα τῶν ΚΑΤΕΕ Πατρῶν.